

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Забезпечення стійкого росту економіки підприємства, стабільності результатів його діяльності, досягнення цілей, що відповідають інтересам власників і суспільства в цілому, неможливі без розробки й впровадження стратегії розвитку підприємства, що у сучасній економіці визначається наявністю надійної системи його фінансово-економічної стабільності та безпеки. Ефективність діяльності господарюючих суб'єктів у ринковій економіці обумовлюється багато в чому умінням його системи управління організувати систему безпеки, яка могла із певною мірою достовірності гарантувати уникнення загроз, які формуються в зовнішньому та внутрішньому середовищі, що й призводить до необхідності розгляду проблем забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

Під процесом забезпечення фінансово-економічної безпеки господарюючих суб'єктів розуміють сукупність мір, спрямованих на запобігання та протидію негативним впливам на їхню економічну безпеку за різними аспектами фінансово-економічної діяльності. Саме запобігання викликам, не тільки явно загрозового характеру, але й потенційно можливим економічній безпеці підприємства, складає ціль роботи менеджерів по забезпеченню фінансово-економічної безпеки бізнесу.

На основі загальної теорії безпеки необхідно вибудувати алгоритм дій господарюючого суб'єкта, що забезпечить йому прийняття таких мір і кроків, які не дали б можливості опуститися за критичну межу й загубити свою економічну незалежність.

Складність завдання забезпечення безпеки полягає в тому, чи зможуть менеджери відстояти незалежність у прийнятті рішень і забезпечити умови нормальної діяльності шляхом мінімізації різних дестабілізуючих факторів.

Управління фінансовою безпекою підприємства може здійснюватися у двох режимах:

1. В умовах стабільного існування підприємства;
2. В умовах нестабільного існування підприємства [1].

Функції управління фінансово-економічною безпекою в умовах стабільного існування підприємства містять у собі наступні складові:

- формування ефективних інформаційних систем, що забезпечують обґрунтування альтернативних варіантів управлінських рішень;
- проведення аналізу стану фінансово-економічної безпеки підприємства;
- розробку системи планування фінансово-економічної безпеки підприємства;
- створення системи внутрішнього контролю фінансово-економічної безпеки підприємства [2].

Сучасна економічна ситуація в Україні характеризується високим ступенем невизначеності й високим динамізмом всіх процесів, що відбуваються, під впливом як зовнішніх так і внутрішніх факторів. Процес забезпечення фінансово-економічної безпеки включає:

- оцінку загроз економічній безпеці, що мають політико-правовий характер;
- оцінку поточного рівня забезпечення фінансової безпеки; оцінку ефективності запобігання можливій шкоді від негативних дій;
- планування комплексу заходів із забезпечення фінансової безпеки і розробку рекомендацій стосовно його реалізації;
- бюджетне планування практичної реалізації пропонованого комплексу заходів;
- планування корпоративних ресурсів;
- оперативну реалізацію запланованих дій у процесі здійснення суб'єктом господарювання фінансово-господарської діяльності [3].

Управління фінансово-економічною безпекою органічно входить в загальну систему управління підприємства і є важливою його функціональною ланкою, яка забезпечує реалізацію управлінських рішень у фінансово-економічній сфері діяльності підприємства.

Система управління фінансово-економічною безпекою підприємства в умовах нестабільного існування повинна включати наступні складові:

- діагностика кризових ситуацій;

- розділення об'єктивних і суб'єктивних негативних впливів;
- визначення переліку мер по запобіганню погроз економічної безпеки;
- оцінка ефективності планованих мір з погляду нейтралізації негативних впливів;
- оцінка вартості пропонованих заходів щодо усунення погроз економічної безпеки [1].

Актуальність розробки системи забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства в період падіння попиту й виробництва пов'язана із цілим рядом негативних факторів:

- загрозою зменшення запасу фінансової міцності підприємства стосовно можливих збитків і втрат, у тому числі за рахунок недбалості й помилкових дій персоналу;
- підвищенням ризиком шахрайства з боку контрагентів;
- частішанням випадків несумлінних дій менеджерів і співробітників та ін.

Таким чином, під системою забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства розуміється сукупність мір, що здійснюється з метою захисту бізнесу від негативних загрозливих викликів зовнішнього і внутрішнього характеру.

Ступінь фінансово-економічної безпеки підприємства обумовлена здатністю органів управління забезпечити стійкий економічний розвиток підприємства, досягнення основних цільових параметрів діяльності при збереженні незалежності й ліквідності її фінансової системи, розробити й впровадити систему постійного моніторингу фінансово-економічного стану підприємства з метою раннього діагностування ознак кризових явищ і ознак банкрутства, забезпечити нейтралізацію негативних впливів кризових явищ економіки, дій конкурентів, зміцнити операційну ефективність системи контролю і сформуванню адекватну систему обліку фінансових потоків, забезпечити захист конфіденційності інформації, що складає комерційну таємницю.

Однак в практиці управління фінансово-економічною безпекою часто здійснюється в умовах відносно стабільного функціонування бізнесу, коли використовується реактивна форма управління: прийняття управлінських рішень для реагування на поточні проблеми.

Реалізація перерахованих напрямків допоможе підприємству створити необхідний рівень безпеки фінансово-економічної системи від існуючих і виникаючих для неї загроз.

Список літератури:

1. Ирвин Д. Финансовый контроль : Пер. с англ. / под ред. И.И. Елисейевой / Д. Ирвин. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 256 с.
2. Алексеева М. М. Планирование деятельности фирмы / М. М. Алексеева. – М. : Финансы и статистика, 2005. – 318 с.
3. Лазаренко М.П., Ніколаєнко К.В. Фінансова безпека підприємства та її управління. Електронний ресурс: http://www.rusnauka.com/1_KAND_2010/Economics/10_57970.doc.htm